

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr., $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr., $\frac{1}{2}$ an 7 fl.,
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

 $\frac{1}{4}$ an 10 franci, $\frac{1}{2}$ an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr.,
a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția: Str. Iernii 11. — Administrația: Str. Căminului 3.

Se prenumără și la poste și la librării.

În Bucuresci

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsani 35.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscrise nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Cu 1-a Aprilie v. 1889

se începe

Abonament nou
la
„Tribuna“.Abonamentele se fac cu multă lesnătate atât în monarhie, cât și în România prin mandate postale (*Posta-utalvány* — *Post-Amweisung*.)

Se recomandă abonarea timpurie pentru regulata expediție a foii.

Domnii abonenți sunt rugați a ne comunica eventual prelungă localitatea unde se află și **posta ultimă**; ear' domnii abonati vechi spre ușurare pot lipi pe mandatul postal **adresa tipărită** dela fașile, în cari li s'a trimis diarul până acuma.Administrațiunea diarului
„Tribuna“.

Sibiu, 28 Martie st. v.

La revista politică a numărului nostru de ieri am înregistrat o scire, care merită să o privim nițel mai de aproape.

Este aceea, că conducerea centrală a „Alianței israelite“ a însărcinat pe comitetul din Budapesta al acestei alianțe să iee măsurile necesare, ca din capitala Ungariei să fie trase în cercul de activitate al alianței și țările de pe Peninsula-Balcenică. Spre acest sfârșit comitetul din Budapesta va primi dela puternica alianță ovreească considerabile fonduri, din care să înceapă și să susțină acțiunea.

Această scire ne-a impus și va impune și altora, care se ocupă cu treburile politice, trei reflecțiuni, care nu trebuiesc trecute cu vederea.

Întâiu, că elementul ovreec este aici în Ungaria mai puternic ca în toate celelalte țări și state din Orientul european. Aici se simt Ovreeii mari și tari, — în felul lor mai mari și mai tari poate ca rasa dominantă maghiară, — aici se știu acasă și de aici au să-și întindă rețelele lor asupra întregului Orient.

Ear' în acest fapt avem să admăram unul dintre succesele liberalismului maghiar, care fericesce Ungaria de 21

de ani încoace. Și anume cel mai sigur și mai evident dintre toate succesele. Care sunt celelalte roade ale guvernării maghiare, care este starea politică și economică a țării, câte promisiuni au rămas neîmplinite și câți cetățeni nemulțumiți? — d'al d'aceste n'avem să întrebăm. Isbânda cea mare este, că liberalismul fără părechie al politicilor maghiari i-a înzestrat pe Ovreei cu averi, cu pozițiune și cu influență, încât ei se pregătesc a porni de aici din Ungaria o acțiune, care să fericească — nu pe prietenii lor maghiari, ci pe frații lor talmudiști din țările orientale.

A doua reflecțiune este, că Maghiarii sunt un popor unic în felul seu între toate popoarele orientale.

Tot respectul față cu principiile mărețe de dreptate, egală îndreptățire, toleranță religioasă etc.; — dar' altele sunt aceste principii și alta este a primi în trupul națiunii tale un element neasimilabil, un element, care te ademenește să te identifice cu el, dar' el nu se identifică cu tine, ci își urmăresce interesele sale speciale de rasă, care spre nenorocire, sunt nedespărțite de fanatismul tradiției istorico-religioasă a unui popor de origine nomadică, care până în ziua de astăzi și între condițiunile vieții civilisate și-a păstrat firea razziantă a nomadului, care pe oazele pusturilor jefuesce turmele și câmpurile, ear' între popoarele europene trăsece din speculă, adică cu alte cuvinte nu muncesce, ci trăsece din munca altora.

Toate popoarele, printre care s'a așezat elementul ovreec în număr mai mare, au recunoscut aceasta. Toate au înțeles din bună vreme, că Ovreei nu mai pentru a ademeni pe cei creduli dice în Ungaria că este Maghiar, în România că este Român, în Austria că este German etc., dar' în fond el în fiesce-care țeară tot Ovreei rămâne, adevărată frățietate numai cu Ovreei face și parada de patriotism, cu care scoate ochii naivilor, are de scop a-i neteji numai terenul de exploatare.

Numai Maghiarii n'au înțeles aceasta încă, numai ei profesează încă credința, că și-au sporit neamul cu Ovreei, care își schimbă numele pentru câte un timbru de 50 cr. și-și numesc copiii Árpád, Géza și Töthötöm. De aceea d'iceam, că ei sunt unici în felul lor și de aceea găsesce „Alianța israelită“, că pentru ea cel mai potrivit teren de activitate în Orient este Ungaria.

A treia reflecțiune, aproape de sine înțeleasă este, că toți Ovreei de pe toată fața pământului se consideră ca o na-

țiune solidară, cu toții în unii la alții și se spriginesc unii pe alții. Dovada cea mai eclatantă este însăși „Alianța israelită“, care își are reședința în Paris, dar' de acolo își extinde activitatea asupra intereselor ovreesce din tot mai multe țări.

Ear' aceasta așa fiind, ușor se poate reduce la adevărata lui valoare naționalismul și patriotismul Ovreei, care în Ungaria este Maghiar și în România Român. Adevărul lui naționalism este Talmud-ul, adevărul lui patriotism solidaritatea de interese cu Ovreei din toate țările, care numai la aparență se identifică cu alte națiuni. Maghiarii n'au multe simpatii pentru frații nostri din România, precum nici acestia pentru ei, dar' Ovreei—maghiar este foarte solidar cu Ovreei—român, deși cel dintâu spune, că este Maghiar și cel din urmă ar spune bucuros că este Român.

Am făcut aceste reflecțiuni, pentru-că și poporul românesc își are, din nenorocire, partea sa destul de mare de Ovreei, și în momentele, când „Alianța israelită“ se pregătește la o acțiune mai intensă în Orient și prin urmare și între Români, este bine să nu pierdem din vedere învățăturile ce le putem trage din reflecțiunile de mai sus.

Di Cosma Parthen ne trimite următoarea întâmpinare, pe care dintr'un sentiment de generositate, sau dacă convine mai bine, pentru a-i cruța dlui Cosma osteneala de a mai merge după obiceiul seu pe la tribunal, o reproducem întreagă:

„Onorată Redacțiune! În articolul de fond din Nrul de astăzi (69) al „Tribunei“ se dice la un loc: „Astfel scim pozitiv, că nu de mult a dat dl Cosma prințul om al seu de înaltă poziție unor înalți guvernamentali din Budapesta asigurarea, că dînsul este guvernamental, că s'a desfășurat întru toate de partidul național românesc, și pentru a demonstra aceasta a intentat și procesul „Tribunei“. Față cu această suspiciune nouă Vă rog să dați loc în diarul D-Voastre următoarelor reflecțiuni:

„Ori-cine fie acea persoană, care V'a dat informațiunile „pozitive“, — de care ați făcut us în modul arătat mai sus și din care apoi ați tras consecințele cuprinse în articolul menționat, — V'a spus un neadever, căci eu n'am dat nici direct, nici indirect asigurarea ce „mi-se atribute. Încât privește modul, în care s'a publicat procesul meu de presă contra dlui Albini și cum s'a exploatat acel proces contra mea în diarul D-Voastre, îmi rezerv cât mai curând a-mi face și eu reflecțiunile pe calea pressei, ca să satisfac principiului „audiatur et altera pars“. „Sibiu, 6 Aprilie 1889

„cu toată stima
„Partenie Cosma.“

Precum vede cetitorul atent, care scie românesc, afirmația noastră și aceea a dlui Cosma se împacă prea bine una cu alta: „Suspicionarea nouă“ din partea noastră și-a aflat ear' numai o „rectificare nouă“ din partea dlui Cosma. Și de astădată dl Cosma a fost prea mult — advocat, revocându-ne în memorie pe una din cele mai recente „rectificări“ ale d-sale, pe care o administrase „Unui parochian“ în rubrica noastră „Din public“. Suspicionarea de atunci, că unul din episcopii bisericii sibiene din cetate și membru în direcția „Albinei“ ar fi insolvent, o „rectificase“ dl Cosma precum urmează:

„Încât privește pe cel mai vechiu membru al acestei parohii, pe dl Gl. Mateiu..., eu nu știu, că s'fi devenit insolvent; din contră știu, că firma d-sale există și astăzi, prăvălia nu i-a fost închisă nici pe un moment, deci trebuie să cred, că nu se află în stare de insolvență.“

Sau dl Cosma nu scia, că un membru din direcția băncii, pe care d-sa o conduce, era insolvent, și aceasta e trist, căci toată lumea o scia chiar din gazete, și un director de bancă trebuie să cunoască raporturile cel puțin ale pieții din loc, mai ales în privința unui membru din direcția institutului condus de dlui; sau dl Cosma, vorbind de „baltă închisă“ nu scie ce se înțelege sub insolvență în înțeles comercial al cuvântului, și aceasta e și mai trist; sau — și aceasta ni-se pare mai probabil — dl Cosma și în cazul acesta a fost prea mult — advocat, adică față cu cetitorii nepricepători. Ei bine, astăzi dl Gl. Mateiu, fostul membru din direcția „Albinei“, se află în deplin concurs: „baltă e închisă“, după-ce înainte cu vre-o câțiva ani își transcrisese averea imobilă pe numele copiilor..., ceea-ce veți bine, dl advocat și director al „Albinei“ Partenie Cosma nu a putut scie.

Încât pentru „reflecțiunile pe calea presei“ eu privire la „modul, în care s'a publicat procesul meu de presă contra dlui Albini și cum s'a exploatat acel proces contra mea în diarul D-Voastre“, noi îl rugăm pe dl Cosma deocamdată numai de una: Să facă bine să nu „rectifice“ din partea d-sale „suspicionarea“ din partea noastră, că d-sa ne-a tradus înaintea curții cu jurați maghiară din Cluj.

REVISTA POLITICĂ.

Sibiu, 28 Martie st. v.

Situația generală.

O corespondență ce „P. Lloyd“ o primesce din Berlin se ocupă cu situația generală și spune, că față cu multe încordări din anii trecuți acum ar fi la toată întîmplarea un bun semn, dacă de față nu este la ordinea zilei nici o cestiune internațională de o im-

portanță mai mare, sau cel puțin nici o cestiune ce ar reclama o rezolvare. Abdicățiunea regelui Milan, care înainte de asta cu doi ani ar fi putut pune în mișcare întreaga Europă, a trecut neted și corect prelungă politica generală. Bulgaria și prințul Ferdinand se vor simți cu atât mai bine, cu cât se vor amesteca mai puțin în cestiunile politice externe și cu cât se vor interesa mai mult de prosperarea economică a țării. Prin aceasta se va potența și rezistența aceleia în contra furtunilor ce vor urma. Și se vede, că cercurile guvernamentale din Bulgaria sunt și ele pătrunse de aceste vederi. Construirea planuită a rețelei căii ferate bulgare ar vorbi cel puțin prelungă această presupunere. Corespondența de mai sus mai spune apoi, că deodată cu regularea succesiunii de tron în România vine și scirea, că ambasadorul rusesc Hitrovo se va reîntoarce la postul seu din Bucuresci. Cu ce instrucțiuni — aceasta va arăta-o viitorul, dar' cu toate aceste insistențe cu ce se lasă în postul seu un ambasador, care e nesimpatic atât suveranului, cât și guvernului lîngă care e acreditat, e o aparițiune excepțională în viața diplomatică.

După aceeași corespondență, s'ar pute privi și evenimentele din Frania drept o însemnată garanță a păcii. Cât pentru cestiunea Luxemburg-ului, Germania e mulțumită cu faptul, că această țerișoară ajunge în mâinile unui principe german.

O întrevorbire cu generalul Boulanger.

Un reprezentant al diarului „Figaro“ a avut o întrevorbire cu Boulanger două zile înaintea plecării lui din Paris. Din darea de seamă a acestei întrevorbiri se poate vedea, că plecarea generalului a fost hotărâtă pe neașteptate și în ultimul moment. Cu toate-că în ultimele zile se scia deja aproape cu siguranță, că generalul va fi urmărit și chiar depus preventiv, totuși plecarea din țeară părea a se impune în ultimul moment. Sămbătă generalul, ca de obicei, a primit vizite. De astă-dată lumea abunda. Hotelul generalului era plin de oameni distinși, care se întreceau în a-și exprima indignarea lor față cu măsurile ce guvernul n'are cale de ale lua. Se aușia: „E nedemn ceea-ce se pregătește“. „Parisul se va ridica ca un om“.

Redactorul lui „Figaro“ recunoaște, că Sămbătă generalul pentru întâia-ora

pe masă așa cum se scoate din bute, cu căpătina, ear' în loc de pâine, mămăligă tăiată cu storicică, — aoleo!

Noroiu, ca totdeauna, are cuvântul și acum:

„Gustoase bucate, nene! Tare gustoase. Nu și-o fi părend rău după Mihălahe; era ficior harnic, nu-i vorbă, dar' scii așa, mai din topor. Ai luat în locu-i o jupănească... Asta se vede, mi-se pare.“

„Ce, o jupănească? E posibil?“ — în-trebă părintele Ieremie cel cu crucea pe burtă.

„Da, da, o jupănească.“

„Doar' nu va fi și tinăre?“ — observă celalalt părinte, Chiriac.

„Nu mai e tinăre, durere“, — răspunse zimbînd Turtă și roși puțin.

Pe la sfîrșit earăși aduseră vorba asupra madamei.

„Cum?... E madamă?... Ai grijă, prietene!“ — dîse majorul Lupu.

„Ai grijă, prietene!“ — repeți căpitanul Ionașcu ca la poruncă, — „ai grijă, că lumea este rea de gură...“

Celalaltă aprobă din capete, Turtă ear' se roși și se îndreptă către băiat:

„Băiete, ean spune madamei să vină... să ducă țuica afară!... Ei, să vedeți!... acum o să sosească îndată.“

„Așteptăm“, — dîse domnul cu ochelari privind spre ușă.

„Să mai bem un păhar pentru stăpînul casei, — luă vorba dascălul, care începea a se înfînta, — „vin mai bun ca acesta al

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Numai una!

De

George Coșbuc.

Pe umeri pletele-i curg rîu,
Mlădie ca un spic de grâu,
Cu șorțul negru prins în brâu,
Atât îmi e de dragă!
Și când o vîd îngălbinesc
Și când n'o vîd mă 'mbolnăvesc,
Ear' când merg alții de-o pețesc,
Vin popi de mă desleagă.În drum la sfat, trei ciasuri trec;
Ea pleacă, eu mă fac că plec,
Dar' stau în drum și o petrec
Cu ochii cât e zarca.
Așa cum e săracă ea,
Aș vră s'o iau, o cât aș vrea,
Dar' oameni rîi din lume rea
'Mi-au tot închis cărearea.Și câte vorbe-mi aud eu!
Toți frații mă vorbesc de rău,
Și tata-i mînios mereu,
Ear' mama la icoane
Mătanii bate, ține post
Și blăstămă: „De n'ai fi fost!
Ești un pustiu, și-e capul prost
Și-ți faci de cap, Ioane!“Îmi fac de cap! Dar' las' să-mi fac!
Cu traiul eu am să mă 'mpacȘi eu am să trăiesc sărac,
Muncind bătut de vînturi!
Împartă-mi frații tot! Căci lor
Eu n'am să le cer ajutor!
Mă 'nsor de drag, dar' nu mă 'nsor
La muta cu pămînturi.Mă 'ngroapă frații mei de viu —
Legat de dînsa, eu să știu,
Că am urite drag să-i fiu?
S'o vîd suflînd ca foi?
Dar' ce folos de boi și vaci,
Și cu pămîntul ce să faci?
Nevasta dacă nu și-o placii,
Îți lași în trăsnet boii!Ori este om, de sila cui
Să-mi placă tot ce-i place lui?
Așa om nici vlădica nu-i
Și nu-i chiar împăratul.
Să-mi cînte lumea câte vrea!
Dar' Fira vreau să fie-a mea,
Decât să mă desbar de ea
Mai bine aprind satul!

La masă.

— De Enea Hodoș. —

(Urmare și fine.)

III.
Masă mare se pregătesce. Luminările
sunt aprinse în sfeșnicele cele de argint: nenea
Mihailu își ține ziua numelui.Oaspeții sînt adunați. Cu toții sînt
vre-o șapte. Până la vremea mesei se așează
deocamdată la un taroc; căci vremea e ban.Focul arde în sobă; Noemvrie a adus iarna
cu sine. Vorbesc puțin, ca toți jucătorii de
cărți, și fumează mult din țigări și ciubuce.Sînt între musafirii acestia chipuri
destul de remarcabile. E majorul Lupu, căpi-
tanul Ionașcu, ambii militari în retragere.
Majorul e om înalt și uscat, ras pe barbă,
cu aerul aspru, încruntat; când vorbește
pare-că și acum ar comanda unui corp de
soldați: Marș!... Stați!...Cameradul seu Ionașcu dimpotrivă, zim-
besce permanent, dar' cam neliniștit; este
gras, cu păr puțin pe cap, cu favorite lungi
și rari; e cu multă atențiune la ori-ce miș-
care de-a majorului. Sînt amîndoi oameni
buni, pensionari inofensivi. Mai e un înalt
funcționar, asemenea în pensie, cu ochelari pe
nas, om grav și încreșnat; îi place să fie în-
tîmpinat din partea oamenilor mai tineri cît
mai des cu: „Sărut mîna!“ Ține se stee în
bune legături cu toată lumea și mai vîrtos
cu Pavel Noroiu, care încă e de față. — El,
advocatul, e mai ales organul, care poartă
cuvîntul în societatea aceasta. Povestiri pi-
cante le spune și ascultă tare bucuros la oca-
siuni. E dibaci și foarte vicelan; celalalt
privește cu oare-care frică și neîncredere pe
omul acesta cu capul mare, diform, cu față pu-
făioasă, gălbie, încungiurată de o barbă
scurtă și neagră. Un ochiu cevași mai închis
decît celalalt, zimbetul ironic, amar și în sîr-
șit mișcările lui une-ori îngămfate, de altă-
dată umilite, toate inspiră un fel de băneală
celor-ce se apropie de dînsul. Și de aceea
mulți scotocesc pe Noroiu chiar de om mai
primejdios decît este în realitate. Cu femeile,cu toate, este prea curtenitor, dacă nu-l vede
nevastă-sa: o muiere tinăre arțăgoasă, care
suferă de nervi și în fața căreia el este foarte
slab de ânger, și este nevoit, probabil din
prudență, să-și țină clanțul și să-i poarte fără
încetare un respect enorm. Lîngă Noroiu șede
un fost profesor, acum gârbov și sărăcit; e
gînditor și tăcut, cărți nu joacă, se pare a fi
om nenorocit: dealtfel e șiret și ager la ochiu,
și îl veți mai totdeauna în societatea lui Pa-
vel Noroiu, modul seu de viață însă îmi este
necunoscut. Nu este înșurat, afară de advo-
cat nici unul din oamenii dela masa lui Turtă
n'are familie, sînt sau veduvi sau neînșurați.
În sfîrșit pentru completare, trebuie să amine-
tesc și cele două fețe bisericesci: părinții Chi-
riac și Ieremie, cu brăne roșii, unul cu cruce
de aur pe burtă și ambii cu plete bogate, ne-
cărute, pe spate, — oameni mulțumiți și foarte
sănătoși.

Se aude un glas din odaia de-alături:

„Poftiți, domnilor, poftiți la o țuică
ăntîiu!“

E Turtă, care glăsuiesce.

„În sănătatea lui Mihail! Să trăească
nenea Mihail!“ — strigă Noroiu și trec cu
toți în cealaltă odaie.Negreșit astăzi, — fiind și bucătăreasa
nouă, — se servesc la masă alte lucruri mai
numeroase și mai complicate: ciorbe, carne
de sălbătociune, mai vine peșce, curcă friptă
în frigare, prăjiturile, — tot mîncări cu chiel-
tueală; decăt toate aceste gîndesc nenea
Turtă, mai bine l'ar prinde niște costițe de
porc afumate, alături de varză morată adusă

arătă, că începe a lua în considerațiune amenințările guvernului.

„Ce aveți de gând să faceți? — îl întreabă diaristul.

„Mă voi duce mai întâiu la camera și apoi voi aștepta. Mă vor depune la Mazas”. „Și apoi?” „Vor fi nevoiți să mă judece. Ori cea mai bună dovadă, că nu am mi-se poate face nici o vină, e că nu au găsit până acum nimic în contră-mi. Care om sănătos la cap ar pute susține, că un candidat prin singurul fapt, că desvoată un program anti-guvernamental, atentează la siguranța statului? Vor aresta oare pe toți candidații neoficiali? Și mai întâiu nu cred, ca camera să voteze urmărirea și să ratifice proiectul de lege al senatului; și apoi dacă camera va face aceasta, înalta curte de justiție îndrăzni-vă oare să mă condamne pe nedrept?” După-cum se vede, generalul era încă optimist, ba chiar de tot Sâmbătă. Apoi generalul, vorbind de situația și poziția ministerului arată, că atitudinea și procedurile guvernului nu-l surprind deloc, ba că le găsește foarte naturale, și adaugă: „Guvernul își dă, de „opt-ori” Franția a fost consultată și de opt-ori s-a pronunțat pentru revisuire. Boulanger e pentru moment cea mai mare pedecă a noastră. Trebuie suprimat.” Observații, că dă „pentru moment.” Sânt așî șeful partidului național, dar' partidul național e fondat și va exista chiar fără mine, e de aceea nu înțeleg, pentru-că sperașă ei a lupta cu un curent, contra căruia nici eu n'as mai pute să mă opun? Facă guvernul ce va vol. Poate să mă lase în libertate, poate să mă aresteze, poate să mă suprimă chiar, ori-ce ar face, el e bătut la alegerile generale.” „In sfârșit, generale, ce ai de gând să faci?” „Iată: Voi urma a primi Marția, Joia și Sâmbăta dimineața și după ameași, ear' în celelalte zile voi ieși călare dela 9 până la 11 oare. Puteți chiar publica itinerarul meu.” Și a treia zi generalul a părăsit Franția.

Fondurile grănițeresci din Năsăud.

Despre adunarea generală a noului comitet administrativ al fondurilor grănițeresci din Năsăud primim dela unul dintre corespondenții noștri un raport mai scurt, pe care îl publicăm mai jos împreună cu declarațiunea dlui avocat Lica et cons., de care se face amintire în acest raport.

I.

Sub acest titlu 'mi-am expus părerile mele în o serie de articoli cu privire la reorganizarea comitetului administrator de fondurile grănițeresci pe baza statutului impus.

După-ce astăzi s'au ținut acele ședințe, află de lucru consecvent de a face o analiză mai deaproape a activității noului comitet, de a cerceta faptele cu reflexiune la principiile dezvoltate de mine.

Dar' înainte de a face aceasta și înainte de a expune părerile ventilate cu privire la acele principii, cred

a fi de trebuință, ca mai întâiu să fac o scurtă dare de seamă despre decursul sedințelor, cărora, amintesc anticipative, au premers și câteva conferențe preliminare în 3, 5 și 6 l. c.

Ședința I-a din 6 Aprilie n.

La 10¹/₂ oare a. m. Ilustr. Sa dl comite suprem și comisar reg. Des. bar. Bánffy deschide ședința, se înțelege în limba maghiară, spunând, că dînsul are să prezideze la această ședință. Spune, că asupra statutului nu poate admite nici o desbatere și îi pare rău, că a convocat această reprezentanță în zi de sâmbătoare, încredințând pe membri, că aceasta nu a făcut-o cu nici o intențiune, ci numai din simpla cauză, că în calendarul oficial nu sînt indicate sărbătorile orientale.

Se cetesce apoi lista membrilor aleși și a celor denumiți, care s'au publicat și în coloanele „Tribunei”.

Se comunică abdicarea membrilor aleși: Gregoriu Moșil și Moise Popu.

Denunsesce, tot comisarul, de notari pe Dr. Larionessi și Ioan Ciocan, ear' de verificatori pe Dr. P. Tanco și Ioan Jarda.

Dl Ioan Ciocan spune fazele prin care a trecut facerea statutelor, începînd dela 1863 până acuma, asupra cărora sper că voi reveni mai târziu.

Se cetesce comitiva comis. regesc, prin care transpune statutele comisiunii administrative, după-ce se cetesc statutele în limba statului și în traducere românească.

După cetirea statutelor mai întâiu ia cuvîntul dl adv. Dănilă Lica și își exprimă părerea de rău, că nu s'au aprobat statutele făcute de comitetul grănițeresc. Declară, că statutele impuse nu conșună cu principiile din statutele înaintate de comitetul grănițeresc, dar' nici cu principiile instr. fund. sancționate de Maiestatea Sa. Declară, că ar lucra contra convingerii sale, dacă ar sta spre a participa la reorganizarea aceasta pe baza acestui statut impus. Apoi cetesce o declarațiune bine motivată, prin care arată prin dovezi nerăsturnabile nedreptățile ce s'au făcut și se fac grănițerilor, face istoricul dezvoltării statutelor și protestează contra acelor dispozițiuni, prin care se atacă principiile și dispozițiunile satorite de fundatori în lilele fundacionale sancționate de Maiestatea Sa.

Această declarațiune, după-cât sînt informat din isvor sigur, se va publica întregă prin foile noastre, ba chiar și în foi străine. Bine va face dl Lica, dacă va face aceasta, pentru-că argumentele citate acolo merită să le cunoască ori-cine și vor contribui mult la luminarea celor rău informați.

Declarațiunea aceasta au subscris-o următorii membri: Dănilă Lica, avocat; Gavril Manu, avocat; Atanasie Ușeriu, Ilie Cincia, Simion Monda, Vasile Terente, Pamfil Grapini, Ier. Slovacă, Suciu, Ciril Deac, Dănil Șut, Posmușan, care au și părăsit sala.

După D. Lica ia cuvîntul dl Dr. A. P. Alexi, care se declară de acord cu declarațiunea dlui Lica et. conșoii, recunoaște și aderează la toate dovedile aduse în acea scrisoare, afară de concluziunea resp. de partea aceea, prin care se declară a părăsi terenul de luptă.

Dacă nu s'ar sfîrși declarațiunea dlui Lica cu repășirea din sinul acestei reprezentanțe,

ar fi gata a subscire declarațiunea dlui Lica cu ambele mâni. D-sa este de convingerea, că nu este bine a se părăsi terenul de luptă, nu-i consult și nu poate fi folositor din mai multe puncte de vedere, apoi roagă a 'i-se primi și declarațiunea sa motivată și a amicilor sei de principiu, pe care o va da și în scris, spre a fi primită la protocol.

Sper că mai târziu voi fi în stare a publica și această declarațiune, precum și vorbirea dlui Dr. Alexi.

Dl Ioachim Mureșan propune, ca din motivul, că statutul nu s'a tipărit și nu s'a putut tipări din cauza scurtimii timpului, și prin urmare membrii nu au avut nici timp și nici de unde să poată studia acest statut, și că din cauza aceasta nu sînt orientați în lucru, să se amâne această ședință și până atunci să se dispună tipărirea și împărțirea statutelor.

Această propunere, care n'a fost admisă de comis. reg., sper a o pute publica întreagă.

Acum se pune la ordinea zilei, care se fie limba de administrațiune? — și la propunerea dlui I. Ciocan se primește limba românească (ce am mai ajuns!).

În urmă se pune la ordinea zilei alegerea de președinte al comitetului și al comisiunii pe timp de 6 ani, care vine aprobat de minister.

La propunerea dlui Dr. Paul Tanco se alege cu aclamațiune dl Ioan Ciocan.

Ședința a II-a la 4 oare d. a.

Această ședință a fost foarte scurtă, însă din multe puncte de vedere foarte caracteristică.

La ordinea zilei s'a pus mai întâiu alegerea membrilor în comis. administrativă, care după statute are o imensă sferă de activitate.

Se exmite o comisiune de candidare, compusă din: Dni Ioan Ciocan, Teodor Vrașmaș, Dr. Hangănuț, Dr. Ioan Pop, Dr. Al. Larionessi și Gavril Scridon, care retrăgîndu-se, prezentă prin raportul ei D. Ciocan următoarele propuneri:

1. Ca necondiționat: Dr. Paul Tanco, Nic. Rus, și Ioan Jarda, care se aclemeză.

2. Ceialaltă 3 se propun a se alege din o listă de 6 inși, dintre care se proclamă cei dintîi 3 din listă, și anume: Dl Dr. Al. Larionessi, Gavril Scridon și Petru Vértic. Va să dăcă comis. candidatoarea nu a propus din sinul decât ei numai pe 2 inși.

Se pune la ordinea zilei alegerea comis. censurătoare, se propune și se aclemeză: Dl Ger. Domide, Lazar Avram, Iacob Prădan și Dr. Hangănuț. În locul acestui din urmă, nevoind a primi, se aclemeză Dr. Alexi.

Fiind programa acestor ședințe exhaustată, comis. mulțimesce membrilor pentru înfățișare.

Spune că declarațiunile prezentate se vor alătura la protocol. Declară activitatea comis. vechi de încetată și că de acum înainte începe a funcționa comis. cea nouă. Până la aprobare, dl președinte încredințează pe dl Ciocan cu această funcțiune din puterea sa. În urmă mai încearcă a mîngăia pe grănițeri, că statutul de față s'a făcut cu gândul bun ce se va vedea în viitor, și ridică ședința.

Spre încheiere mai notez, că au absentat dela această ședință: Dl Ger. Domide, părintele Rău, dintre cei aleși, ear' Vasile Groze dintre cei denumiți.

Public.

II.

Declarațiunea avocatului Lica și conșoii.
Ilustrissime domnule comite suprem și comisar regesc!

După-ce am aflat cuprinsul statutului, care s'a impus prin înaltul regim pentru administrarea fondurilor grănițeresci-scolastice centrale și de stipendii și pe care, — după-cum ni-se referă, — și Maiestatea Sa Împăratul și Regele apostolic s'a îndurat Preașă la aproba, subscriși ca membri aleși pe baza celui statut în comitetul de administrare a fondurilor, venim cu tot respectul a da următoarea

Declarațiune:

Mai întâiu exprimăm mulțumire pentru încrederea pusă în noi acelor reprezentanțe comunale, care au binevoit a ne alege ca membri în comitet.

Regretăm însă, că din motivele mai jos evidente, prelîngă cea mai mare bunăvoință, nu putem primi această alegere, deci dară nu putem participa la ședințele și consultările comitetului, pentru-că:

1. Ori-și-ce înțeles sau explicare s'a dat și s'ar da prin înaltul regim și organele sale clauzele de dto Buda la 10 Aprilie 1871 Nr. 6806, prin care Maiestatea Sa Monarhul s'a îndurat Preașă la aproba documentul fundacionale de dto Năsăud la 18 August 1865, acea clauză numai un înțeles poate să aibă, și acela este, că amintitul document este aprobat în întreg cuprinsul lui, astăzi sînt în viață destui fosti grănițeri și descendenți de ai lor, care au conlucrat la compunerea celui document donațional, care l-au subscris și care

cu positivitate știu, că precauțul, răul și renumitul bărbat de stat fericitul bar. Eötvös, — pe atunci ministru reg. ung. de culte și instrucțiune publică, — însuși a propus Maiestății Sale aprobarea celui document în întreg cuprinsul seu, ce apoi a și urmat.

Subscriși dar' sîntem, după modesta noastră părere, de firma convingere, că Maiestatea Sa Împăratul și Regele apostolic, prin clauza de dto 10 Aprilie 1871 s'a îndurat a aproba instrumentul fundacionale de dto 18 August 1865 în întreg cuprinsul lui.

Acel document este fundamental fondurilor, prin acel document sînt instituite fundurile, acelea sînt lilele fundacionale, care cuprind în sine expresă voință a fundatorilor, expresă voință a fostilor grănițeri, și determinățiunile celui document nu este iertat să fie alterate și schimbate.

Este — după noi — neexactă acea părere a înaltului regim, evidentă în mai multe ordinațiuni ale înaltului minister r. u. de culte și instrucțiune publică, după care lilele fundacionale mai sînt amintite ar fi numai în principii aprobate de Maiestate, ear' întru celelalte părți s'ar pute schimba și altera; această explicare nu are loc din motivele, că în clauza de sub cesiune nu se face nici o amintire despre vre-un principiu din documentul de fundatiune, care nu s'ar aproba, nu se excipează nici o parte a celui document dela aprobare, nu se face în el nici o schimbare sau alterare, și dacă s'ar face, sau s'ar fi făcut, atunci s'ar fi recerut și învoirea fundaturilor.

Neexactitatea acestei păreri a înaltului regim este pe deplin probată și prin pertractările premerse aprobării numelui document, care pertractări au decurs între fostii grănițeri ca fundatori deoparte și între sistatul guvern r. transilvan și mai târziu între ministerul de culte r. u., de altă parte cu privire la instituirea fondurilor; ordinațiunile la Nrii 15694 ex 1864, 20135 ex 1865, 23648 ex 1865 și toate celelalte acte aflătoare la acel convolut, sînt tot atâtea documente, care probează pe deplin, că principiile și determinățiunile instrumentului fundacionale de dto 18 August 1865 mai întâiu s'au satorit prin grănițerii fundatori și prin înaltul regim de atunci, și numai după aceea s'au propus și așternut spre Preaînalta aprobare.

2. Clauza de aprobare conține în sine dispozițiunea, ca fundatorii să-și institute și statute, în virtutea cărora să se administreze averea numitelor fonduri.

Fundatorii au corăspuns acestei înalte dispozițiuni, compunîndu-și și așternînd spre aprobare statutele de dto 16—19 August 1877, aceste statute, prin emisul înaltului minister r. u. de culte și instrucțiune publică de sub Nr. 17389 ex 1881 s'au retrimis pentru de a îndeplini niscari reîntregiri. Fundatorii prin comitet au îndeplinit acele reîntregiri, făcînd alte statute corăspunzătoare amintitului emis ministerial, aceste statute poartă datul din 24 Octomvrie 1885 și aceste asemenea au fost așternute spre înalta aprobare.

Ca incis ne vedem necesități a adauge aci, că ne-a venit la urechi regretabila sciire, — care din inimă am dori să fie neadeverată, — că înaltul regim ar fi binevoit a informa pe Maiestatea Sa Împăratul și Regele apostolic, că fundatorii grănițeri și respective comitetul fondurilor ales prin aceia nu ar fi compus și nu ar voi a-și compune statute de administrare.

Statutele așternute prin fundatori, corăspund întru toate principiilor și voinței expresate a fundatorilor, evidentă în lilele fundacionale aprobate de Maiestatea Sa, dar' înaltul regim, prin emisul ministerial de dto 10 August 1886 Nr. 31507, nu află cu cale a așterne acest statut spre aprobare; demonstrațiunea fundatorilor contra acesteia încă nu s'a luat în considerațiune, ci înaltul regim a aflat cu cale a compune însuși un alt statut, care acum se impune pentru administrarea fondurilor. (Va urma.)

CRONICĂ.

Calătoria de vară a familiei domnitoare. Din Linz se scrie, că în acel oraș s'au făcut deja dispozițiuni pentru petrecerea preste vară a familiei domnitoare acolo. Pe la începutul lunii Iunie, Maiestățile Lor dimpreună cu Archiducesa Maria Valeria vor sosi la Ischl. Pe la mijlocul lui Iulie familia domnitoare, precum și Archiducele Francisc Salvator, vor pleca la Gastein, unde Maiestatea Sa Monarhul va petrece vre-o 10—12 zile, ear' Împărăteasa-Regină patru săptămîni.

Timbrarea loselor. Ministerul reg. ung. de finance în înțelegere cu ministerul c. r. de finance din Viena a dispus, ca losese de acum înainte să se timbreze, astfel cum preținde legea austriacă pentru losese. Timbrarea au să fie toate losese private unguresci puse în circulațiune, apoi losese băncii ipotecare, losese unguresci ale „Crucii-roșii”, losese „Basilica” și „Jó-sziv”, apoi losese „Keglevich”. Nu se vor timbra însă losese străine, ca cele sârbesci, turcesci, italiensci ale „Crucii-roșii”, losese de „Braunschweig” etc.

Oprirea importului de vite. Foaia oficială de astăzi publică o ordinațiune a ministrului nostru de comerț, care oprește importul de vite din Moravia și Boemia, deoarece-țe între vitele din aceste două țări domnesc boala de gură și de unghii. Deasemenea e oprit importul de vite corute, oi, capre și porci din Austria-de-jos și din Galiția.

Alte declarații. Analog celor din protopopiatele gr.-cat. al Cojocnei, Murășului Dergei și Buiei ne-au mai sosit două declarații din protopopiatele Roșiei-de-munte și al Mediașului, în care se exprimă alipirea și recunoștința față cu Excelența Sa părintele arhiepiscop și metropolit Dr. Ioan Vancea și față cu conducerea arhiepiscopiei gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș și indignațiunea față cu preotul N. A., care a publicat articolul seu relativ la cesțiunile arhiepiscopiei în Nrul nostru 37. a. c. Din protopopiatul Roșiei-de-munte ni-s'a trimis și copia unei adrese omagiale, pe care clerul tractului a trimis-o Excelenței Sale și care este în același sens redactată. Luăm cu plăcere notiță și despre aceasta, dar' cererii, de care sînt însoțite, ca să le publicăm în întreg cuprinsul, nu putem satisface. Căci deoparte trebuie acum să presupunem, că pe rînd ne vor sosi din toate protopopiatele asemenea declarații, ear' pentru toate n'am avut spațel recerut; de alta trebuie să repetăm, că în înțelegem de ce se dă atîta greutate unui articol scris de un preot inofensiv, care n'a făcut altceva, decât 'și-a dat părerea sa individuală publicității. Cu o cale înregistrăm și aceea, că o corespondență privată din Ludoșul-de-Murăș ne anunță, că și în sinodul eparchial al acestui protopopiat a propus protopopul concernent o asemenea declarațiune, dar' clerul n'a primit-o, ci s'a mulțumit a exprima Excelenței Sale mulțumita pentru noua jertfă ce a adus-o întru întemeierea fondului preoților deficienți și s'a obligat a contribui fiecare preot din tract la acest fond taxa anuală de 6, 4 sau 2 fl. v. a. conform venitelor parochiei sale. Față cu articolul mult menționat al preotului N. A., acest protopopiat n'a aflat necesar a-și exprima indignațiunea. Noi credem, că mai bine sau cel puțin mai tolerant au lucrat preoții acestui tract. De, face fiecare după-cum îl îndeamnă conștiința și împiegurările.

Ucigașul familiei sale. În comuna Toth-Ujfal, comitatul Selagiului, țeranul Vendelin Hrabács într'un atac de desperare a tăiat cu coasa gîtul nevastei lui, apoi a sdrobit cu sîcurea pe amîndoi băieții sei și în urmă el s'a spînzurat.

Ședința publică a academiei române. Astăzi, Marți, academia va ține ședința solemnă. Se vor ceti următoarele: 1. Dl. G. Baritiu: Proiect de exilarea Românilor locuitori pe un teritoriu cu Sașii și strămutarea lor în Valachia-mică. 2. Gr. Cobălcescu: Observațiuni asupra faunei neocenice din basinal superior al Dâmbovicioarei. 3. Dl. A. Odobescu: Figurile de cuadrupede androcefale în anticitate și în biserica St. Nicolae din Dorohoiu. 4. Dl. Gr. Ștefanescu: Dare de seamă despre lucrările asociațiunii britanice pentru înaintarea științelor în sesiunea din 1888. 5. Dl. Gr. G. Tocilescu: Comunicațiuni arheologice, numismatice și epigrafice; un decret al senatului și Tomi, privitor la regularea apărării cetății descoperite de cîrînd. Masea de bronz dela Hârșova. Tesaurul de bronz dela Șopálnaca și bucățile de aur cu stampele dela Buzeu.

Conferențele domnului Dr. Babeș. Măne, Mercuri, dl Dr. Babeș va ține earăși o conferență în institutul bacteriologic din Bucuresci. Va vorbi „Despre turbare”.

Se scumpesc cafeaua. Abia a trecut anul, decînd prețurile cafelei s'au ridicat într'un mod destul de simțitor pentru economiele de casă. De present comerțul mare de cafea în piețele Americii-nordice, ale Angliei, Olandei și ale Germaniei este foarte favorabil și prețurile sînt moderate, dar' comerțianții noștri află de bine a scumpli cafeaua, firesce numai în vîndarea mică. La un chilo de cafea prețul se urcă cu 20—30 cr., și aceasta o fac cu precauțiune pentru o eventuală ridicare a prețurilor în comerțul mare.

Profesiunea medicală în Germania. O ciudată incurcătură s'a iscat în Germania în privința profesiunii medicale. Se pare că puterea publică e serios îngrijată de numărul colossal al medicilor, precum și de afluența studenților la facultățile de medicină. Nu numai că guvernul refuză crearea de școale nouă, dar' încă refuză de a mai da creditele necesare pentru catedrele școalelor dela Halle și Marburg.

Timpul în Europa. În Europa centrală timpul e schimbător. În zilele din urmă a plouat mult, cu deosebire ploile au fost dese și mari în Istria. Furtuna a bătut în mai multe locuri, prin Tirol, Italia, Rumelia-ostică și Ungaria-de-Sud; pe ici și colo a cădut grindină. Pe țărmuri nordici ai Europei a viscolit, preste Dalmația au bătut vînturile Sciocco; mările preste tot au fost agitate. Vifore primejdioase în zilele trecute n'au fost, afară de unul în golful de Biscaya. Presiunea aerului preste Europa centrală nu s'a schimbat, în insulele Scilly presiunea a scădut cu 10 mm. Minimal presiunii se observă în Franția-sudică, maximul în Finlanda. Temperatura s'a ridicat.

Ceva despre vegetarianism.
Brașov, Aprilie 1889.
(Urmare).

„Hrana vegetală curată este după toate aceste și irațională și nefirească;

domniei-tale, nene, n'am beut în viața m-ă, deu!”

„O credă”, — îi răspunse Noroiu...

Madama intră cam cu silă. Îi veni parcă să dăcă ceva; să sfîșie și trebuia să tacă. Servitori au să vorbească numai întrebați. Domni încă tăcără și o privi fiecare în felul seu. Ea roșise toată, luă sticla de țuică și părăsi de pe o măsută de-alături și le puse în ordine pe tavă.

Majorul Lupu se plecă înainte și o fixă cu ochii din ce în ce mai mari. Preste câteva secunde se lăsă dintr'una pe spatele scaunului și nu se pută reține să nu-i strige plin de mirare:

„Doamnă!”

Ea îl zărește, stă un moment uimită, roșește și mai tare, scapă sticla de pe tavă și fuge afară.

Nenea Mihaie se spăriă de pagubă.

„Ei, ce va să dăcă asta, madamă?... Mi-ai spart sticla, înțelegi, sticla cea cu flori decorată... uite, dumniata... bunăta de țuică!...”

„Lasă aceste, prietene, astăzi este ziua de Sân-Mihaiu, onomastica dumnilă”, — îl liniști majorul.

„Ce este, nu înțelegem. Cine poate să fie femeia aceasta?” — întrebară toți mirați.

Majorul le spuse în două vorbe, că o cunoașcuse cu vre-o zece ani înainte; fusese o femeie frumoasă, cu stare la aparență și mărită după un funcționar dela poștă, și petrecuse adese-ori la casa ei. Mai târziu, preste trei ani, după-ce a părăsit regimentul, a cetit

că bărbatul ei s'a împușcat, fiindcă ar fi defraudat nisce parale; despre dînsa n'a mai auzit nimic. Se dăcea, că ar fi fost totdeauna o femeie cheluitoare și veselă.

„Apoi da, se va fi ruinat prin lux și petreceri”, — observă Pavel Noroiu, — „lucru de toate zilele, nu mă surprinde, o știu.”

„Ori-cum”, — continuă majorul, — „dar' trebuie să dăcă și acum, că după și schimbăcioasă e soarta omului... Aș vră să mai vorbesc cîndva cu biata femeie...”

Turtă, care își uitase de sticlă, se trezi ca din vis și ieși în odaia de lîngă cuină.

„Imi pare rău, madamă, că de câte-ori te-am întrebat, ai ascuns numele d-tale și starea d-tale... În urmă... n'am ce să dăcă... Uite, poate, dacă ai vră... domnul Lupu, majorul, întreabă de dumneata...”

„Nu pot! Pentru toată lumea nu pot!...”

Ea zăcea trîntită pe pat, plîngînd și acoperindu-și fața cu mâinile.

„Fii cuminte, madamă, te liniștește... veți dumniata... înțelegi-mă... ce să faci?... Mie îmi pare rău...”

„Te rog lasă-mă, domnule, lasă-mă singură.”

Meserii sînt earăși în salon la taroc. Incidental s'a închis.

În ziua următoare madamă ieșise din casa lui Mihaie Turtă; a plecat cu un aer destul de nepăsător.

Nici lui nea Mihaie nu i-a părut rău, și mereu dăcea clătînd din cap:

„Tot mai bine a fost cu Mihălahe! Tot mai bine a fost cu Mihălahe!”

mai mult, ea este și contrară culturii și contrară naturii. Mai rămâne să discutăm ultima motivare a vegetarianismului prin considerațiunile de umanitate. Dar' considerațiunile de umanitate, care ar fi în stare să justifice ceva contrar naturii și culturii, nu pot exista; dacă în adevăr abaterile dela hrana vegetală ar fi așa de neumane, precum afirmă vegetarianii, atunci ar trebui să primim liniștiți și neumanitatea aceasta, pentru-că se nu păcătuim în contra datoriei etice a omenirii, de a-și împlini problema culturală, și responsabilitatea pentru acest fel de neumanitate am pute-o lăsa liniștiți providenței, care ne-a întocmit natura așa, încât numai pe căi neumane ne putem împlini misiunea noastră. Dar' în adevăr la cearta pentru umanitate se ivesc o nuanțare a cestiunii, pe care vegetarianii de regulă o întinsec cu vocea. Afirmățiunea, că este neuman să mănânci lapte, unt, brânză și ouă, nu ar fi pricepută de poporul cu vederile actuale; de aceea vegetarianii se mulțumesc a afirma, că uciderea animalelor pentru folosirea cărnii lor este neumană. Umanitatea servește așadar' numai la motivarea celui vegetarianism mai lax, care nu combate bucatele de origine animalică, ci numai mâncarea cărnii.

„Acum îndoeală nu încape, că poți exista excelent cu o mixtură corectă de hrană vegetală și lapte, unt, brânză și ouă, și că poți satisface tuturor pretențiunilor vieții; dar' hrana asta nu este hrană vegetală, ci o hrană mixtă, o hrană, ce e drept, firească și rațională, dar' nu vegetariană. Dacă afirmațiunea vegetarianilor, că hrana curat vegetală este singura dietă naturală și rațională, ar fi dreptă, atunci hrana mixtă ar trebui să fie rațională și nenaturală, apoi vină părțile ei animale dela animale vii ori moarte; dar' ea nu este, și astfel această afirmațiune a vegetarianilor este perdută. Dacă hrănirea cu carne este de desconsiderat numai pentru-că ea aduce cu sine uciderea unor ființe vii, ear' nu și pentru-că ea cuprinde și produsele animalelor vii, atunci concedem, că deciziunea nu o condiționează originea animalică ori vegetală a bucatelor, ci împregiurările mai intime ale procurării lor; nu potriveala cu organizațiunea noastră și scopurile noastre, ci considerațiunile, care zăd cu totul pe alt teren. Deoarece scrupulii în contra cărnii ca eventuală purtătoare de boale li-am discutat deja până aici, vegetarii acestia mai laxi ar trebui să concedă, că sporirea bucatelor lor cu fripturi și pești ar trebui să le fie foarte binevenită, numai de le-ar aduce vre-un ânger din cer bucatele acestea, să nu fie luate dela dobitoace ucise, ci să fie produse prin vre-o minune. Acesta este așadar' principalul alt punct de vedere și este o inconsecvență să voim a le împreuna pe amândouă; reprezentanții acestui punct de vedere ar trebui să-l deosebească strict de vegetarianism, ca anticannibalism.

„Argumentul umanității adică socotescă mâncarea animalelor ucise egală cu mâncarea oamenilor ucși, cu cannibalismul, într-o cât în împărăția vieții și animalele trebuiesc socotite de frați ai noștri. Acest argument nu documentează și pentru aceea nimic, pentru-că documentează prea mult. Este o părere superficială și nesentimentală, că gălbinașul unui ou ar fi o fluiditate omogenă, nu un individ viu și simțitor, cum este spre pildă un purcel de fript; este un prejudiciu, că numai animalele sunt frații noștri în împărăția vieții și simțirii, ear' plantele nu. Este un arbitriu să tragem între regnul vegetal și animal linia, hotarul, dincolo de care putem uide viața pentru hrana noastră; altul ar pute pune același hotar și cu același drept între vertebrate și nevertebrate; al treilea li-ar pute pune între cele cu sânge cald și cele cu sânge rece; al patrulea între mai-mușe și între celelalte animale sugătoare; al cincilea între antropoide și celelalte mai-mușe. Toate acestea sunt arbitrii nemotivat al vederilor subiective și din punct de vedere științific egal de greșite; din acest punct de vedere sunt numai două păreri consecvente, între care avem să alegem.

„Adecă sau tragem granița între natura organică și anorganică, viu și moartă, sau între specia căreia-i aparținem noi și celelalte specii. În cazul prim renunțăm la toate materiile nutritive organizate, adecă vii și capabile de viață (unde se înțeleg toate frunzele, germenii și semințele) și la toate mate-

riile nutritive organice, care ni-le putem procura numai prin uciderea plantelor vii sau părților de plante și ne mărginim la acele materii nutritive organice, care nu mai sînt secrete naturale capabile de viață de plante ori resturi de plante moarte, sau la materiile nutritive ce vom trebui să le inventăm încă, artificiale, pe care chemia sintetică să le prepare în laboratoriu din materii anorganice. Dimpotrivă în cazul din urmă mărginim cannibalismul la indivizii speciei proprii, cum face însăși natura în tot imperiul animal; căci fiecare dobitoc mănâncă negenat animale de altă specie, dar' se dă îndrăgă de la mâncarea semnelor sei cu rari excepții (care mai ales teologice se pot motiva). În cazul prim ne scărbim de mâncarea cadavrelor măcelărite ca de cannibalism, fie frații ucși din imperiul vieții animalelor, bureților ori plantelor, și respectăm sfîntenia și inviolabilitatea vieții în ori-ce faptură; în cazul ultim recunoaștem marile diferențe în gradurile rudirii cu alte ființe vii și tragem marea canibalismului acolo, unde natura ne-a indicat-o prin propriul instinct și prin analogiile întregului imperiu animal. Alegerea în această alternativă nu-mi pare grea; dacă nu vrei să te mărginești cu hrana la frunză muceșită și ciuperci uscate, trebuie necesar să te hotărăști pentru ceaaltă parte a alternativei, dar' atunci perși și dreptul de a mai vorbi despre neumanitatea hranei de carne.

(Va urma.)

VARIETĂȚI.

(O carte veche asupra Egiptului.)

În ședința dela 27 Martie a societății de geografie ungurească, dl Iancu a făcut o comunicațiune interesantă asupra baronului Toth, fiul unui companion de arme anume Rákoczy. Baronul Toth, născut în 1730, a petrecut un șir de mai mulți ani de-a rândul la Istanbul, unde se bucură de favorul Sultanilor Osman și Mustapha. Memoriile sale au fost publicate în franțuzească și traduse în șase limbi. În al patrulea volum se descrie Egiptul, și autorul expune planul canalului de Suez.

Sultanul Mustapha acceptă planul și propuse a-l realiza, dar' fu împedat prin moarte. Ideea baronului Toth fu executată cu un secol mai târziu de dl Lesseps. Memoriile baronului Toth vor fi publicate în mai multe limbi.

Posta redacțiunii.

Dlor N. D. și I. M. în Clacova. Reflexiunilor la articoli din alte ziare nu putem da loc în ziarul nostru înainte de a fi refușat publicarea lor din partea ziarului respectiv.

POSTA ULTIMĂ.

Budapesta, 8 Aprilie n. În casa deputaților s'au prezentat proiectele pentru comunicațiunea cu Clearing-secu-rii la casele de păstrare postale și pentru oprirea losurilor.

Berlin, 8 Aprilie n. După scriile ce circulă în cercurile parlamentare, numirea guvernului din Strassburg, a generalului Verdy, de ministru de războiu e iminentă.

Berlin, 8 Aprilie n. Proclamațiunea ducelui de Nassau către Luxemburg accentuează respectarea trac-tatelor ce există și promite a asigura iubirea de ordine, sentimentul patriotic și înainte de toate independența țerii.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI“.

București, 9 Aprilie n. Criza ministerială nu s'a terminat. Ea a ajuns în stagnațiune prin refuzarea generalului Manu și a lui Lahovary de a intra într-o combinație de guvern cu Vernescu. Momentan pare mai probabilă o combinație ministerială compusă din toate elementele opoziției unite de mai înainte, afară de junimiști.

Berlin, 9 Aprilie n. Criza ministerială din București inspiră aici îngrijiri. Chiemarea lui Catargiu la guvern se consideră ca expresiunea eclatantă și amenințătoare a succesului unelților rusești.

„Adecă sau tragem granița între natura organică și anorganică, viu și moartă, sau între specia căreia-i aparținem noi și celelalte specii. În cazul prim renunțăm la toate materiile nutritive organizate, adecă vii și capabile de viață (unde se înțeleg toate frunzele, germenii și semințele) și la toate mate-

Bibliografie.

„Lumină Pentru Toți“. Apare în București de două ori pe lună. Director Eniu Băleanu. Calea Moșilor Nr. 138. Cuprinsul Nrului 10 și 20, anul IV, 1—31 Martie 1889: Facere de abonament, redacția. — Maxime, culese de M. Lupescu, Brosceni Suceava. — Mișcarea pedagogică externă, R. — Didactica Magna, de Amos Comenius, tradusă în românește de Petru Gârboviceanu, Dr. în filosofie și pedagogie, profesor de filosofie la seminarul central și de limba română la școala normală a societății din București. — Transformismul, de Ionescu. — Din metodică științelor matematice în școala primară, de V. Gr. Borogvan, profesor de pedagogie la școala normală superioară de institutori din București. — Principii obligativității instrucțiunii și aplicațiunea lui (conferență ținută în societatea „Școala Nouă“ decătră unul din membrii ei), L. Paul, învățător în comuna Domneci, jud. Muscel. — Conferințe rurale, R. — Școalele de meserii, buletinul com. Focșani. — Știința la îndemâna tuturor sau viața omului și a animalelor, Eden. — Pedagogia sau teoria educațiunii, a metodelor și a disciplinei, de E. B.

„Romänische Revue“. Politisch-literarische Monatsschrift. Editor: Dr. Cornelius Diaconovich; Direcțiunea: Viena VIII, Alserstrasse 27. Fasciculul IV. Viena, Aprilie. Anul V. „Romänische Revue“ apare pe la mijlocul fiecărei luni. Cuprinsul: Nationalism und Wehrkraft. — Einiges über den Gang und die Entwicklung der theologischen und clericalen Cultur in der Bucovina, von I. Ritter v. Oncul. (Fortsetzung und Schluss). — Walach oder Vlach, etnologische Studie von S. Manguica. — Das Trajanische Dacien auf der Peutinger'schen Weltkarte des Castorius, II., de P. Brosteanu. — Ein verlorenes Leben. Novelle aus dem Romänischen des Ioan Slavici, deutsch von Leon Schönfeld. — Rundschau. Die Vereinsfreiheit und die Gleichberechtigung in Ungarn. — Der Etat 1889 bis 1890 in Rumänien. — Die Einführung der Goldwährung in Rumänien. — Von der Klausenburger Universität. — Politische Prozesse gegen die Rumänen in Ungarn. — Staatsprache und Muttersprache. — Die Lage in Ungarn. — Universitäts-Professor Dr. Victor Babeș. — „Etwas über die Vergangenheit und die Gegenwart der Bucovina“. — Der Abschluss der rumänischen Thronfolgefrage. — Der Schatz von Petroasa.

În edițiunea academiei române a apărut dizele aceste, publicată de dl prof. I. Bianu, Psaltirea Scheiană (1482), textul în facsimile și transcriere, cu variantele din Coresi (1577), — lucrare de o însemnată capitală pentru studiul istoric al limbii române.

Au apărut în editura tipografiei Dor. P. Cucu în București

ELENA,

roman original de

Dimitrie Bolintineanu.

Unica ediție corectă, revădită de

Gr. H. Grădăraș.

Această scriere este cel mai patetic roman scris în limba română, iconă fidelă a societății noastre de acum treizeci de ani.

Căldarul zilei.

29 Martie, 10 Aprilie.

Julian: Marcu.
Gregorian: Ezechiel.

Soarele: răsare 5.24, apune 6.40.

Buletin meteorologic.

Sibiu, 8 Aprilie, 6 oare dimineața.

Presiunea atmosf. în mm. (Mediu lunar 760.1)	Diferența după presiun.	Temperatura după Celsius	Maximul și minimul de temperatură	Direcția vântului
715.7	-1.2	+5.9	+17.0 +4.7	SV

Din țeară, 7 Aprilie, 7 oare dimineața.

Stațiunile:	Presiun. atmosf. în mm.	Temperatura Celsius	Vântul direcția	țaria
Budapesta	751	+5.2	V	2
Sătmăr	753	+8.4	O	1
Cluj	752	+9.1	V	2
Orșova	754	+9.0	O	1
Timișoara	754	+8.6	V	2
Arad	751	+10.2	O	2
Panciova	757	+11.8	S	1

Sosiți în Sibiu.

La 9 Aprilie n.

Hotel „Neurhner“. Dane, avocat din Petroșeni; Herzog, Neurhner, voiașeri din Viena.
„Hotel Meltzer“. Weigel, comerciant din Viena; Gruber, oficial din Oena-Sib.; Gustav Gross, privatier din Serajevo.
Hotel „Habermann“. Leopold Platz, architect din Alba-Iulia.

Economic.

Program

pentru tirgul de vite de prăsilă, ce se va ține Luni și Marți în 29 și 30 Aprilie 1889 st. n. în Sibiu cu subvențiunea comitatului Sibiu.

I. Spre scopul promovării culturii și al vîndării de vite se va aranja în 29 și 30 Aprilie a. c. în Sibiu un tirg de vite de prăsilă împreună cu distribuiri de premii.

Tirgul de vite de prăsilă se extinde în anul acesta numai la vite cornute, cu excluderea de bivoli, și anume numai vite de rasele următoare se admit (lasă) la tirg:

- vite cornute de rasă din patrie;
- vite cornute de rasă pincigauă și adecă:

1. Rasă curată.

2. Rasă bastardă (coreită) cu rasă din patrie, dacă pe aceea se vîd cel puțin semne caracteristice de rasă bastardă. Boi nu se lasă la tirg.

II. Timpul și locul tirgului:

Tirgul se va ține cu ocaziunea tirgului de vite de primăvară, și adecă Luni și Marți în 29 și 30 Aprilie a. c. st. n., în locul designat spre acest scop în locul tirgului de vite din Sibiu.

Tirgul se deschide (începe) în 29 Aprilie la 10 oare antemer. și se încheie la 5 oare după amiază, în 30 Aprilie la 8 oare dimineața și se încheie la 4 oare după amiază cu distribuirea premiilor. Depărtarea vitelor din locul de tirg înainte de încheierea tirgului se permite numai excepționalmente cu concesiunea comitatului.

III. Minarea vitelor în tirg se face în ambele zile în timpul dela 7—8 oare dimineața și se încheie în 29 la 10 oare, în 30 la 8 oare. A doua zi de tirg se pot mîna numai vitele deja lăsate la tirg în I-a zi de tirg.

Vitele din Sibiu se mîna la intrarea la pod către ulița lungă, eară cele din afară se mîna la intrare pe drum spre tirgul de cai. De adusul și dusul vitelor trebuie să se îngrijască posesorii pe spesele și risicul lor.

IV. Pentru fiecare cap de vită trebuie adus pasaportul prescrip de vite și, dacă se poate, se documenteze de câți ani e vită, de ce rasă e și dacă o are de $\frac{3}{4}$ de an în posesiune.

V. Admiterea (lăsarea) la tirg:

Asupra admiterii vitelor singuratic la tirg decide comitetul emis spre acest scop la fața locului cu ocaziunea mînării vitelor în tirg. Condițiunea la admiterea vitei la tirg e facultatea vitei spre prăsilă, lipsa defectelor deosebite, curățenia și îngrijirea vizibilă a acelor.

Contra deciziunii comitetului asupra admiterii sau respingerii, recurs nu are loc. În cas de admitere se dă număr pentru fiecare cap de vită despre locul unde se stee, și numai acolo se poate așeza cu vite și a doua zi tot la locul numit are a se așeza.

(Va urma.)

Piața cerealelor din portul Brăila.

Operațiunile efectuate în 23 și 24 Martie 1889.

Veron lui Marchiani, grâu 2700 hect., 11.10 lei. Negroponte lui Millas, grâu 1930 hect., 9.07 $\frac{1}{2}$ lei. Silberstein lui Verona, porumb nou 1500 hect., 6.82 $\frac{1}{2}$ lei. Veron lui Carnevali, porumb roșu 4000 hect., 8.15 lei. Veron lui Foca, porumb roșu 4000 hect., 8.15 lei. Maris lui Frishman, orz 3500 hect., 4.90 lei. V. Sassu lui Pauli, orz 2550 hect., 5.95 lei. Nichiforescu lui Pauli, orz 1200 hect., 5.75 lei. Bach lui A. Verona, secară bul. 5600 hect., 6.60 lei. Sassu lui Bellet, grâu 450 hect., 7.25 lei. Curvisiano lui Zerman, grâu 2100 hect., 9.65 lei. Curvisiano lui Marchiani, grâu 1300 hect., 9.65 lei. Diamandi lui L. Dreyfuss, secară 2200 hect., 5.90 lei. Cottis lui L. Dreyfuss, secară 2000 hect., 5.75 lei. Frați Bach lui G. Mendl, secară 2600 hect., 6.40 lei. Mersing lui Feitler, secară 800 hect., 5.35 lei. Arion lui L. Dreyfuss, secară 1800 hect., 5.50 lei. V. Sassu lui G. Mendl, secară 1250 hect., 6—lei. Vamvuris lui L. Dreyfuss, porumb vechi 3350 hect., 6.65 lei. Vamvuris lui L. Dreyfuss, porumb vechi 3400 hect., 6.65 lei. Grosavici lui Ottoman, orz 1100 hect., 4.20 lei. Embericos lui Peirano, porumb vechi 5000 hect., 7.10 lei. Curvisiano lui Diversi, grâu 3800 hect., 9.65 lei.

Prețul mărfurilor.

Piața din Brașov, 5 Aprilie. Grâu hectolitru fl. 5.30, grâu mesteac fl. 3.30, secară fl. 3.10, orz fl. 4—, ovăș fl. 2.10, cucuruz fl. 3.80, mălai fl. 4.30, mazerea fl. 7.60, liniea fl. 8.50, fasolea fl. 5.80, crumpele fl. —.95, carnea de vită p. chilo 28 cr., carnea de porc 44 cr., carnea de berbec 24 cr.

Tirgul de vînturi în Steinhach. În 7 Aprilie n. 22 notat: ungurești bătrâni grei 55— cr. până 56 $\frac{1}{2}$ cr., ungurești grei, tineri 57— cr. până 58 $\frac{1}{2}$ cr., de mijloc 56— cr. până 57 $\frac{1}{2}$ cr., ușori 54— cr., până 55— cr., marfa țărănească, grea — cr., până — cr., de mijloc 54— cr., până 54 $\frac{1}{2}$ cr., ușori 52— cr. până 53 $\frac{1}{2}$ cr., comănesci, de Bakony, grei 51— cr. până 51 $\frac{1}{2}$ cr., transito, de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr., până — cr., transito sîrbesci grei — cr. până — cr., transito de mijloc 54— cr. până 54 $\frac{1}{2}$ cr., transito ușori 53— cr. până 53 $\frac{1}{2}$ cr., îngrășăți cu ghindă — cr. până — cr. pec. 2 $\frac{1}{2}$ cr., cumpenți dela gară.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 6 Aprilie 1889.

Semînțe	Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr. dela până	Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr. dela până
Grâu				
Bănățeneș, nou	—	—	—	—
Grâu dela Tisa	—	7.40	7.60	—
Grâu de Pesta	—	7.30	7.50	—
Grâu de Alba-regală	—	7.80	7.50	—
Grâu de Bácska	—	7.30	7.50	—
Ungureș de Nord	—	7.25	7.45	—

Semînțe, vechi ori noue	Solul	Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr. dela până
Săcuri			
Orz	Nutret de vinars de bere	70—72	6.65 5.90
„	„	60—62	5.80 6.20
„	„	62—64	6.30 7.10
„	„	64—66	7.35 8.50
Ovăș	—	39—41	5.25 5.70
Cucuruz (porumb)	bănăț. de alt soi	75	4.45 4.65
„	„	73	4.70 4.75
Hriscă	„	—	5.40 5.75

Marți pe termen.	Grâu	de primă. de toam. Iul. Aug. Maiu-Iun. de toam. de primă.	Calitatea per 100 chilogr.	Prețul per 100 chilogr.
„	Cucuruz	—	7.06 7.33	7.07 7.35
„	Ovăș	—	4.78 5.26	4.81 5.31

Produse diverse	Solul	Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr. dela până
Sem. de trif.	Lucernă ungurească	60—	64—
„	franceză	—	—
„	italiană	—	—
Oleu de rap.	roșie rafinat	48—	58—
Oleu de in	—	36—	36.50
Uns. de porc	dela Pesta dela țeară	52—	53—
Slănină	sventăță	59—	61.50
„	afumăț	56—	57—
Săr	—	33.50	34.50
Prune	din Bosnia, în buti din Sârbia, în saci	10.25	17.50
Lictar	slavon, nou	16.50	16.75
Nuci	bănățeneș	16—	16.25
Gogoși	din Ungaria ungurești	—	—
Miere	sîrbesci	—	—
„	brută	29.50	30—
Ceară	galbină străcurată de Rosenau	115.	117.
Spirit	brut	14—	15—
„	Drojdințe de spirit	18.50	19—

Cursul pieței din Sibiu.

din 9 Aprilie st. n. 1889.

Hârtie-monetă română Cump. 9.45 vînd. 9.55
Lire turcești „ 10.80 „ 10.85
Imperiali „ 9.80 „ 9.85
Ruble rusești „ 1.26 „ 1.29

Bursa de Budapesta

din 6 Aprilie st. n. 1889.

Renta de aur ung. 6 $\frac{1}{2}$ % 102.75
„ „ 4 $\frac{1}{2}$ % 94.80
Imprumutul căilor ferate ung. 145.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune) 99.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune) 120.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune) 114.50
Bonuri rurale ung. 104.75
„ „ cu cl. de sortare 104.75
„ „ bănățene-timigene 104.75
„ „ cu cl. de sortare 104.75
„ „ transilvane 104.75
„ „ croato-slavone 104.—
Despăgubire pentru dițina ung. de vin 99.75
Imprumut cu premiu ung. 146.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin 132.50
Renta de hârtie austriacă 83.80
„ „ argint austriacă 84.75
„ „ aur austriacă 111.25
Losurile austr. din 1860 142.50
Acțiunile băncii austro-ungare 893.—
„ „ de credit ung. 302.25
„ „ austr. 297.10
Scrisuri fonciare ale institut. de cred. și economii „Albina“ 102.—
Argintul 5.65
Galbeni împărătești 9.55
Napoleon-d'ori 59.10
Mărci 100 imp. germane 121.—
Londra 10 Livres sterlingi 121.—

Bursa de Viena

din 6 Aprilie st. n. 1889.

Renta de aur ung. 6 $\frac{1}{2}$ % 102.—
„ „ 4 $\frac{1}{2}$ % 94.80
Imprumutul căilor ferate ung. 145.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune) 99.60
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune) 120.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune) 115.50
Bonuri rurale ung. 104.95
„ „ cu cl. de sortare 104.95
„ „ bănățene-timigene 104.95
„ „ cu cl. de sortare 104.95
Bonuri rurale 104.95
„ „ transilvane 105.—
„ „ croato-slavone 105.—
Despăgubire pentru dițina ung. de vin 99.85
Imprumut cu premiu ung. 146.60
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin 132.50
Renta de hârtie austriacă 84.05
„ „ argint austriacă 84.05
„ „ aur austriacă 111.30
Losuri austr. din 1860 142.75
Acțiunile băncii austro-ungare 893.—
„ „ de credit ung. 303.50
„ „ austr. 298.75
Argintul 5.71
Galbeni împărătești 9.57
Napoleon-d'ori 59.10
Mărci 100 imp. germane 120.70
Londra 10 Livres sterlingi 120.70

Bursa de București.

6 Aprilie. — 4 oare p. m. Cassa Ultim
Renta rom. per 1875 5 $\frac{1}{2}$ % 99.—
Renta română amort. 5 $\frac{1}{2}$ % .

Publicațiune.

Pe teritoriul Slimnicului se dă în arândă pășunatul pentru 800—1000 oi, începând dela 1 Septembrie până la St. George st. v.

Condițiunile mai deaproape se pot afla în cancelaria comunală de acolo.

[708] 1-8 Primăria comunală.

Nr. 176/1889.

[710] 1-1

Edict.

Ilie Rotar, gr.-cat. din Șeica-mică — Transilvania, protopopiatul Mediașului, — care în 1873 și-a părăsit cu necredință pe legătura sa soție Ana Vitie Martianu, fără a i-se sci ubicațiunea lui, — este provocat din partea subscrisului oficiu, ca în termen de 1 an și 1 zi dela datul present să se reîntoarce spre convețuire cu legitima sa soție. La din contră, după expirarea acestui termen, și în absența lui se va suscepe, pertracta și delibera procesul divorțial contra lui.

Oficiul protopopesc greco-catolic al Mediașului. Mediaș, 25 Martie 1889.

Ioan Moldovanu, protopop gr.-cat.

INSTITUT TIPOGRAFIC IN SIBIU.

A ieșit de sub tipar și se află de vânzare la Institutul tipografic din Sibiu:

ȚINEREA VITELOR

de

Eugen Brote,

president al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu”.

Prețul unui exemplar 12 cr. v. a.

Lectură interesantă.

Hildebrandt. Fără frunză de smochină à 2 marce.

Carte de tablouri (Bilderbuch) pentru flăcăi, 5 tomuri à 3 marce. Fiecare tom conține 100 tablouri picante. Laolaltă 13'50 m.

Picanterii de Zola și alții à 2 m.

Heptameron (a fost confiscat) à 4 m.

Expedează prelungă trimiterea prețului

R. Iacobsthal, Berlin IV.

Steglitzerstrasse Nr. 61.

[711] 1-6

Catalog gratuit și franco.

Acțiile

institului de credit și economii

„TIMIȘIANA“

împreună cu couponul plătil în 1 Maiu a. e. le cumpără cu

60 florini bucata

Cancelaria Negruțiu

în Gherla. — Szamos-Ujvár.

[709] 2-3

Cancelaria Negruțiu

în Gherla — Sz.-Ujvár — Transilvania

deschide abonament pe anul 1889

la

„Amicul Familiei.” Dîr beletristic și enciclopedic-literar — cu ilustrațiuni. Cursul XIII. — Apare în 1 și 15 și a luni în numeri câte de 2—3 coale cu ilustrațiuni frumoase; și publică articoli sociali, poezii, romane, schițe, piese teatrale ș. a.; — mai departe tractează chestiuni literare și științifice, cu reflexiune la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune viața socială a Românilor de pretutindena, precum și a celorlalte populațiuni din patrie și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate năusește a face câte-o oră plăcută familiei strivite de grijile vieții; și preste tot năusește a întinde tuturor indivizilor din familie o petrecere nobilă și instructivă. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl., pentru România și străinătate 10 franci — lei noi, plătilibili și în bilete de bancă ori marce postale.

„Prețul Român.” Dîr bisericesc, școlastic și literar — cu ilustrațiuni. Cursul XV. — Apare în broșuri lumare câte de 2½—3½ coale; și publică portretele și biografiile arhierilor și preoților mai distinși, precum și alte portrete și ilustrațiuni, — mai departe articoli din sfera tuturor științelor teologice și între acestia mulțime de predici pe Dumineci, sîrbători și diverse ocațiuni, mai ales funebre, — apoi studii pedagogice-didactice și științifice-literare; și în urmă tot soiul de amănunte și scrii cu preferența celor din sfera bisericească, școlastică și literară. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl., — pentru România 10 franci — lei noi, plătilibili și în bilete de bancă ori marce postale.

— Colectanții primise gratis tot al patrulea exemplar. —

— Numeri de probă se trimit gratis ori-cui cere. —

Tot de acolo se mai pot procura și următoarele cărți din editura proprie:

Renascerea limbii românești în vorbire și scriere, înverit și apretiat de Dr. Gregoriu Silași. (Op complet.) Broșura I., II. și III. Prețul broș. I., II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Toate trei împreună 1 fl. v. a.

Merinde dela școală sau învățături pentru popor, culese din dîrul unui școlar, de Dr. George Popa. — Opul acesta, pentru povățuirile lui valoroase, are să ocupe un loc de frunte în bibliotecile noastre populare. Dl autor a avut nimerita idee, de a publica prin opul de față un dîr de școală ce și-l făcuse ca elev de anul I. al școlii populare superioare din Câmpeni, va să dîcă precînd era în al 4-lea an de școală. În acest dîr se cuprind diferite impresiuni din copilărie, atât din școală, cât și afară de școală, o colecțiune bogată de diferite povățuiri primite dela învățătorul seu, pe care autorul le-a prelucrat și desvolat cu multă îngrijire. Cele mai fundamentale principii cu privire la morală religioasă, naționalitate, igienă, economie, istorie etc. etc. se află în acest op, așa că singur numai câteva din cele 32 capite, cum ar fi de exemplu capitolul despre fum, despre curățirea trupului etc, ar fi deajuns pentru a merita să nu lipsească din nici o bibliotecă populară românească. Opul cuprinde 289 pag. 8°. — Prețul unui exemplar cu porto francat e 1 fl. 10 cr.

Barbu cobzarul. Novă originală de Emilia Lungu. Prețul 15 cr.

Puterea amorului. Novă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 20 cr.

Idealul perdut. Novă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 15 cr.

Opera unui om de bine. Novă originală. — Continuarea noilei: „Idealul perdut” — de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 15 cr.

Miseriile sociale. Novă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 20 cr.

Fîntăna dorului. Novă populară de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Codrean craiul codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Ultimul Sihastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Bunica și nepotul. Schiță din sfera educațiunii. După Ernest Legouvé, de G. Simu. Prețul 10 cr.

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educațiunii. După Ernest Legouvé. Prețul 10 cr.

El trebuie să se însoare. Novă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr.

Brandă sau nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoș. Novă istorică națională. Prețul 20 cr.

Numerii 76 și 77. Naratiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețul 30 cr.

Herman și Dorotea, după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețul 50 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedie în 5 acte, după Euripide, trad. în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în sa-lele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicoră, prof. gimnas. — Cu portretul M. S. regine României. Prețul 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pagini, cuprinde 103 poezii bine alese și arangiate. Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafiri și violele, poezii populare, culese de Ioan Pop Reteganul. Un volum din 14 coale. Prețul 60 cr.

Tesaurul dela Petroasa sau Cloșca cu puii ei de aur. Studiu arheologic de D. O. Olinescu. Prețul 20 cr.

Biblioteca „Săteanului Român”. Cartea III., IV. Cuprind materii foarte interesante și amuzante. Prețul la ambele 50 cr., — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca „Familiei”. Cartea I. Cuprinde materii foarte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Colectă de rețete, din economie, industrie, comerț și chimie. Prețul 50 cr.

Economie pentru școlile populare de T. Roșiu. Ed. II. Prețul 30 cr.

Spicure din istoria pedagogiei la noi — la Români. De Vasilie Gr. Borgovan. Prețul 15 cr.

Manual de gramatică limbii române pentru școlile populare, în trei cursuri, de Maxim Pop, profesor la gimnasiul din Năsăud. — Manual aprobat prin ministerul de culte și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 26 Aprilie 1886 Nrul 13193. — Prețul 30 cr.

Nu mă uita. Colecțiune de versuri funebre, urmate de iertăciuni, epitafii ș. a. Prețul 50 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculării în școala populară pentru învățători și preparanți. Broș. I. scrisă de Gavril Trifu, profesor preparandial. Prețul 80 cr.

Cuvântări bisericesci la toate sîrbătorile de preste an de I. Papiu. Un volum de preste 24 coale 8° mare, hîrtie fină. — Numele d-lui I. Papiu este mult mai bine cunoscut clerului român, decât să fie de lipsă a mai recomanda acest nou product al d-sale. Clerul român a învățat a-i apretul scrierile d-sale pentru însemnata lor valoare literară. — Noul tom de

predici întrece încă toate volumurile de predici edate până acum prin întocmirea sa, avînd o notă istorică la fiecare sîrbătoare, care arată timpul introducerii, fazele prin care a trecut și modul cum s'a stabilit respectiva sîrbătoare. Prețul unui exemplar cu porto-francat e 2 fl.

Cuvântări funebrele și iertăciuni pentru diferite casuri de moarte, întocmite de Ioan Papiu. — Acest volum de preste 24 coale cuprinde: 8 cuvântări acomodare pentru ori-ce casuri ordinare de moarte întemplate în timpuri diferite ale anului, 10 la casuri ordinare, însă mai speciale de moarte, 4 la înmormîntarea oamenilor bătrani, 5 la înmormîntarea pruncilor, tinerilor și a junilor, 9 la casuri de moarte speciale; — apoi pe mai bine de patru coale urmează o mulțime de iertăciuni precedate de o introducere generală în iertăciuni, și anume: 1. Iertăciunile bărbatului dela muier; 2. — ale muierii dela bărbat; 3. — ale părintelui dela fii; 4. — ale mamei dela fii; 5. — ale fiilor dela părinți; 6. — ale fratelui sau surorii dela frați și surori; 7. — ale nepoților dela moși, moașe, buni, bune, străbuni, străbune; 8. — ale nepoților dela unchi și mătușe; 9. — dela neamuri și conșanșeni mai depărtați; 10. — dela conșoți de aceeași ocupațiune; 11. dela binefăcători, amici, cunoscuți și dela toți creștinii adunați. Recomandăm clerului român acest bogat volum de cuvântări funebrele și iertăciuni lucrate amănuntat tuturor cerințelor preoțiilor fugente la casuri funebreale. — Prețul unui exemplar expedit franco e 2 fl.

Cuvântări bisericesci. Tomul III., scris de Ioan Papiu. — Acest tom cuprinde predici pe Dumineci și se extinde pe 12 coale 8° mare. — Prețul unui exemplar expedit franco e 1 fl.

Oriental catolic sau concordanțele tradițiunii, în două limbi — română și latină, tractează despre primatul bisericii și se extinde pe 22 coale 8° mare. — Scrisă de Ioan Papiu. — Opul acesta a fost recensat favoritor și lădat și de foile străine. — Prețul unui exemplar expedit franco e numai 1 fl. 50 cr.

Resultatele filosofiei sau cunoscințele cele mai de frunte despre natura spirituală a omului, despre relațiunile și scopul lui, expuse în mod popular de profesorul Dr. Iosif Frapporti și prelucrate în traducere liberă (cu facultate dela autorul) de Ioan Papiu. — Acest op, care se extinde pe 11 coale 8°, e foarte acomodată ca premiu pentru cei-ce absolvă școala populară, se vinde cu prețul numai de 50 cr. exemplarul expedit franco.

Manual catehetic pentru primii ani școlastici, prelucrat după I. A. Fritz de Basiliu Ratiu, fost profesor de sf. scriptură, catehetică și meodică în

seminarul archidieceșan din Blaj, actualmente vicar archiepiscopesc în Făgăraș. — Acest op de mare însemnătate pentru literatura catehetică română este o prelucrare liberă, schimbînd unele aplicări practice cu altele recurate de relațiunile și lipsele băieților nostri, ear' ceremoniile bisericesci înlocuindu-le cu cele prescise și usitate în biserica noastră română. În note se arată și procederea ce are să observe catechetul față cu discipulii sei. Această scriere are să fie un îndreptar în mîna catechetilor, învățătorilor și a părinților la instruciunea religioasă-morală ce au să o deie micilor băieți. — Prețul unui exemplar din acest op, care poartă clausula aprobării Preaven. ordinarat metropolitan din Blaj și care cuprinde 222 pag. 8°, avînd mai multe poezii în text, — este 1 fl.

Omiliile celui dintru sfinți părintelui nostru Ioan Gură-de-aur la epistolele sîntului apostol Paul către Tit și Filemon. Traduse de Constantin Morariu. Prețul unui exemplar cu porto-francat e 60 cr.

Dumnezeasca liturgie a celui dintru sfinți părintelui nostru Ioan Chrysostom, compusă din operele acelu sînt părinte de Ioan Borosiu, paroh gr.-cat. și asesor consistorial. Prețul unui exemplar cu porto-francat e 40 cr.

Cele mai ieftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritarul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesci foarte frumos ilustrată. Prețul unui exemplar broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pînză 80 cr., legat mai fin 1 fl., legat în piele 1 fl. 30 cr., în lux 2.50—2.80.

Micul mărgăritar sufletesc. Cîrtică de rugăciuni și cântări bisericesci — frumos ilustrată, pentru pruncii școlari de ambe sexele. Prețul unui exemplar broșurat e 15 cr., legat 22 cr., legat în pînză 26 cr.

Cîrtică de rugăciuni și cântări pentru pruncii școlari de ambe sexele. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui exemplar e 10 cr.; 50 = 3 fl., 100 = 5 fl.

Visul Preasfîntei Vergure Maria a Născătoarei de D-deu, urmat de mai multe rugăciuni frumoase. Cu icoane frumoase. Prețul unui exemplar expedit franco e 10 cr., 50 exemplare 3 fl., 100 exemplare 9 fl.

Epistolia D. N. Isus Christos. Prețul unui exemplar, legat și expedit franco e 15 cr.

A se adresa la „Cancelaria Negruțiu” în Gherla — Sz.-Ujvár. — Transilvania.

Unde se cumpără acțiile tuturor bancelor române cu prețurile cele mai bune.

Editura și tiparul Institutului tipografic, societate pe acții în Sibiu, sub responsabilitatea lui Mihail Gherla.